

Dosarul nr. 1ra-1129/2022
1-17153555-01-1ra-29072022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Țurcan Anatolie
Talpă Boris
Eremciuc Ghenadie

a examinat admisibilitatea recursului declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2022, în cauza penală privind-o pe

Surdu Jana Xxxxx, născută la xxxxx,
originară și domiciliată în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.05.2017 – 17.05.2019;

Instanța de apel: 05.06.2019 – 11.11.2019 și 12.01.2022 – 06.06.2022;

Instanța de recurs: 27.01.2020 – 30.06.2020 și 29.07.2022 – 22.11.2023.

Asupra recursului declarat, completul de judecată,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 17 mai 2019, Surdu Jana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod Penal la închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executare în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare a bunurilor altor persoane și de a exercita activitatea de antreprenor pe un termen de 5(cinci) ani.

A fost admisă, în principiu acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Talasimov Piotr, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a constatat că, Surdu Jana, urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor lui Talasimov Piotr, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, folosindu-se de încrederea acordată, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit de a dobândit banii acestuia, prin înșelăciune și abuz de încredere, l-a asigurat pe Talasimov Piotr că în schimbul a 10000 euro v-a interveni în vederea clasării cauzei penale nr.

2013970400 aflată în gestiunea organului de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție și în care Talasimov Piotr avea calitatea de bănuit.

În acest sens, Surdu Jana, folosindu-se de încrederea acordată, în luna aprilie a anului 2015, data precisă nu a fost posibil de stabilit pe parcursul urmăririi penale, aflându-se pe str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, mun. Chișinău a primit de la Talasimov Piotr suma de 10 000 euro, care constituiau echivalentul a 198 814 lei, asigurându-l pe acesta că v-a interveni în vederea clasării cauzei penale nr. 2013970400 aflată în gestiunea organului de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție și în care Talasimov Piotr avea calitatea de bănuit deși cunoștea cu certitudine că nu are nici o influență asupra organului de urmărire penală a CNA și respectiv a însușit și folosit banii în scopuri personale, cauzând astfel părții vătămate daune în proporții deosebit de mari.

Aceste acțiuni ale Janei Surdu, prima instanță le-a încadrat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane exprimată prin prezentarea cu adevărată a unei fapte mincinoase care a produs daune în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocații Burduja Victoria și Spînu Ludmila, în numele inculpatei Surdu Jana.

Apelanții au solicitat casarea totală a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Surdu Jana, să fie achitată, pe motiv că în acțiunile acesteia nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Respingerea acțiunii civile declararea nulității ordonanței de recunoaștere în calitate de învinuit din 21 martie 2017.

În motivarea cerințelor avocații au indicat că vinovăția inculpatei nu a fost confirmată prin probele administrate și cercetate în instanța de judecată.

Astfel, declarațiile părții vătămate și ale martorului Talasimov Angela de rând cu cele ale inculpatei nu confirmă învinuirea precum că în acțiunile lui Surdu Jana ar exista elementele constitutive ale componentei de infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, toți declarând că banii au fost transmiși în scopul rezolvării problemei juridice pe care o avea Talasimov Piotr. Așadar, se exclude existența unui act juridic întocmit valabil.

Concomitent, înregistrările audio urmează a nu fi admise în calitate de probă, deoarece ele au fost administrate cu încălcarea normelor de procedură-penală.

De asemenea, în privința lui Surdu Jana au fost depășite termenele prevăzute de art. 63 Cod de procedură penală și învinuirea adusă nu corespunde rigorilor art. 281 Cod de procedură penală, în sensul că ea nu cuprinde: data, locul, mijloacele și modul de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinei, motivele și semnele calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

În continuare, prima instanță, contrar prevederilor art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile, ea fiind obligată să o examineze, fiindcă partea vătămată a prezentat acțiunea civilă cu înscrisuri, excluzându-se cazul excepțional indicat la art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală. Totuși dacă a considerat existența excepției, urma să se pronunțe asupra acesteia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2019 au fost admise apelurile, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care Surdu Jana a fost achitată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal pe motiv că, fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, care indicând temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu menținerea sentinței, deoarece greșit au fost admise.

5.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită normelor legale or, concluziile primei instanțe cu privire la condamnarea inculpatei Surdu Jana sunt neîntemeiate, iar instanța de fond nu a luat în considerare că, fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, iar concluziile instanței de fond sunt pripite referitor la materialul probator, astfel acestea nefiind apreciate fiecare în parte și în ansamblu din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și coroborării lor.

Mai mult, instanța de apel a considerat că, prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecării. Or, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 24, 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, conchide că, din probele administrate la materialele dosarului rezultă, că vinovăția inculpatei Surdu Jana în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și anume „escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane exprimată prin prezentarea cu adevărată a unei fapte mincinoase care a produs daune în proporții deosebit de mari”, nu a fost constatată, iar fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunii nominalizate.

La soluția enunțată instanța de apel a ajuns în urma probelor administrate și cercetate conform art. 101 Cod de procedură penală și anume a declarațiilor părții vătămate Talasimov Piotr; declarațiilor martorului Talismanov Angela; declarațiile martorului Marcoci Anastasia; procesului verbal de primire a plângerii din 12.12.2016 (f.d. 7-8); cererea lui Talasimov Piotr din 02.12.2016 prin care solicită atragerea la răspundere a lui Surdu Jana (f.d. 9); proces-verbal de examinare a înregistrărilor audio și video audio din 03.03.2017 efectuate de către Talasimov Piotr în luna februarie 2016 (f.d. 18-21); sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04.11.2015 prin care Talasimov Piotr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal (f.d. 23-27); ordonanța și procesul-verbal de ridicare 20.02.2017 prin care de la Surdu Jana a fost ridicată copia ordinului de transfer la 11.01.2017 a sumei de 500 euro pe contul lui Talasimov Piotr (f.d. 49-51); procesul verbal de examinare examinarea ordinului de încasare din 27.02.2017 (f.d. 52); copiile ordinilor de încasare din 11.01.2017, 07.03.2017, 10.03.2017, 14.03.2017 și 20.03.2017 prin care Surdu Jana i-a transferat în total lui Talsimov Piotr suma de 7500 de euro (f.d. 111-119).

Instanța de apel a constatat că, potrivit ordonanței de pornire a urmăririi penale, organul de urmărire penală a stabilit o bănuială rezonabilă a lui Surdu Jana în

comiterea infracțiunii incriminate încă la etapa pornirii urmăririi penale, statutul de bănuit al acesteia s-a inițiat odată cu emiterea acestei ordonanțe, adică din data de 16.12.2016 și nu din 30.01.2017, atunci când a fost emisă o ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuită, iar ordonanța de recunoaștere în calitate de învinuită a fost emisă la data de 21.03.2017, astfel că, organul de urmărire penală în acest caz, a depășit termenul de 3 luni, prevăzut de lege, de ținere a cet. Surdu Jana în calitate de bănuită, acest fapt generează nulitatea ordonanței de recunoaștere a acesteia în calitate de învinuită din 21.03.2017, or din conținutul art. 230 Cod de procedură penală, prevede, că dacă un drept procesual nu s-a exercitat într-un anumit termen, atunci el se consideră pierdut, adică, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, cu referire la caz, acuzarea a omis termenul de 3 luni stabilit ca termen-limită de art. 63 alin.(2) și (5) Cod de procedură penală, pentru punerea sub învinuire a lui Surdu Jana, fapt, care constituie o încălcare esențială a legii procesuale și afectează drepturile și interesele legitime ale acesteia.

Reieșind din prevederile art. 230 și art. 251 Cod de procedură penală, în conformitate cu care nerespectarea termenului impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat, instanța de apel a constatat că, ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuită pe numele lui Surdu Jana din 21.03.2017 este nulă în virtutea faptului că a fost emisă peste termenul - limită de 3 luni de menținere a ei în calitate de 8 bănuită, urmând să fie declarate nule inclusiv toate celelalte acțiuni și acte procedurale întreprinse.

Prin urmare, s-a constatat nulitatea ordonanței de recunoaștere în calitate de învinuită a Janei Surdu din 21.03.2017, emisă în cauza nr. 2016978276, or, aceasta a fost emisă după expirarea termenului de 3 luni, prevăzut de art. 63 Cod de procedură penală.

Cu referire la lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatei Surdu Jana privind comiterea escrocheriei în proporții mari, s-a remarcat că, după noua învinuire înaintată și modificările operate la art. 190 Cod penal, instanța de fond a reținut că, inculpatei de către partea vătămată i s-a transmis o sumă de bani pentru a interveni pe lângă organul de urmărire penală în vederea clasării cauzei penale pornită pe numele părții vătămate de către CNA, însă, acest fapt nu poate îmbrăca forma unui act juridic și astfel nu poate fi desemnată natura actului, calității substanțiale ale obiectului sau desemnate părțile acestui act. De fapt, acesta ar fi un act ilegal de trafic de influență, care se pedepsește de legea penală.

Potrivit materialelor dosarului instanța de apel a reținut că în acțiunile inculpatei persistă acțiunea principală, iar ce ține de acțiunea adiacentă nu se atestă din nici o probă, și astfel, se exclude orice act juridic, or banii oferți de către Talasimov Piotr au fost în scopul clasării unei cauze penale, adică implicarea unor acțiuni ilegale și nu încheierea unui act juridic.

Subsecvent celor relatate, instanța de apel a constatat că, probele anexate la dosar demonstrează cu lux de amănunte despre faptul că banii oferți au fost în scopul clasării unei cauze penale, adică implicarea unor acțiuni ilegale și nu încheierea unui act juridic și că declarațiile părții vătămate nu exclud orice dubiu, ba din contra pe alocuri rețin contradicții în derularea evenimentelor, or, sentința de

condamnare pe numele lui Talasimov Piotr demonstrează mai întâi despre lipsa unui act juridic încheiat între parte vătămată și inculpată, iar pe de altă parte caracterizează personalitatea părții vătămate.

Sub aspectul laturii subiective infracțiunea de escrocherie se caracterizează prin vinovăție sub formă de intenție directă, la calificarea fiind obligatoriu stabilirea scopului special – de cupiditate.

Deci, despre caracterul intenției făptuitorului, dacă aceasta a fost directă, se prezumă din analiza circumstanțelor faptice ale celor comise și anume faptul că, inculpata a urmărit scopul de a sustrage aceste bunuri, or, nu a fost demonstrat faptul că, inculpata Surdu Jana intenționa de a primi suma de 10 000 euro, or, aceasta a indicat pe tot parcursul examinării cauzei că, Talasimov Piotr i-a transmis 500 euro ca mulțumire pentru rezultatul pozitiv în urma ședințelor sale, ea s-a bucurat de această sumă de bani, i-a spus că este mulțumită, după aceasta el a scos un plic cu suma de 10 000 euro și i-a spus să-i transmită lui Stas Cojocaru pentru că el nu poate să părăsească țara, i-a răspuns că poate îi da doar suma de 5000 euro, la care el a acceptat, a vrut din start să refuze, dar din motiv că a mulțumit-o cu suma de 500 euro ea a acceptat această propunere. Astfel, în cazul îndoielilor care nu pot fi înlăturate privind analiza acestor circumstanțe, interpretarea se va face în favoarea făptuitorului.

Subsecvent celor enunțate, pornind de la normele penale enunțate în coraport cu circumstanțele săvârșirii infracțiunii, s-a conchis, că, deși instanța de fond a făcut referire în partea descriptivă a hotărârii emise la doctrina penală referitor la elementele infracțiunii de escrocherie, eronat a apreciat că, în cadrul cercetării judecătorești prin cumulul de probe administrate, analizate în coroborare cu materialele cauzei penale – a fost confirmată vinovăția inculpatei Surdu Jana. Or, reieșind din concluzia instanței de fond, nu este cert și clar aprecierea referitor la manifestarea acțiunilor de către Surdu Jana care să întrunească fapta prejudiciabilă ce constă în dobândirea ilicită a bunurilor, sustragerea lor și acțiunea de înșelăciune sau abuz de încredere pe motiv, că atât din declarațiile inculpatei cât și a părții vătămate se atestă că, Surdu Jana i-a propus 2 variante, ca să-i rezolve problema părții vătămate, în privința dosarului penal deschis pe numele ultimului și anume, să-i achite lui Surdu Jana 5 000 euro și va fi condamnat condiționat, ori achită 10 000 euro și dosarul va fi clasat complet. Surdu Jana a explicat că banii vor fi la ea, ulterior vor fi transmiși unor persoane care vor soluționa problema. Partea vătămată a căzut de acord ca să transmită suma de 10 000 euro, ca să fie clasat dosarul penal și i-a transmis lui Surdu Jana banii undeva peste 3 zile pe str. Bănulescu Bodoni, lângă piața de flori, suma de 10 000 euro pentru soluționarea problemei și 500 euro ca mulțumire lui Surdu Jana.

De asemenea, instanța de apel a constatat că, în speța dedusă judecății între Surdu Jana și Talasimov Piotr a existat o înțelegere de a interveni în soluționarea unei probleme, pentru care ultimul i-a transmis suma de 10 000 euro, pentru ca acești bani să-i fie transmiși lui Cojocaru Stanislav, iar careva înscrisuri sau recipise, nu au fost întocmite.

În afară de aceasta, instanța de apel a reținut că, latura subiectivă a unei escrocherii se caracterizează prin intenție directă, în scop cupidant, iar în speța dată

acțiunile inculpatei nu au avut un scop de profit, în sensul dat, or, ultima a fost intermediar între partea vătămată și Cojocaru Stanislav, căruia și i-au fost transmiși banii.

Astfel, s-a concluzionat că pe cazul dat acuzarea nu a prezentat probe suficiente, precum că inculpata prin acțiunile sale a comis infracțiunea imputată acesteia.

6. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2020 a fost dispusă admiterea recursului, casarea integrală a deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

6.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de recurs a indicat că instanța de apel nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

Astfel, instanța de apel a pus la baza soluției de achitare temeiuri care se contrazic reciproc, or, în cazul constatării nulității ordonanței de recunoaștere în calitate de învinuită se aplică prevederile art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală – încetarea procesului penal din motive, că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, fără a fi necesar de a administra și a da apreciere probelor, or toate acțiunile de urmărire penală survenite ulterior ordonanței de recunoaștere în calitate de învinuit sunt nule de drept.

Totodată, din materialele cauzei, în raport cu normele legale relevante, rezultă, că soluția instanței de apel privind nulitatea ordonanței de punere sub învinuire din 21 martie 2017, pe motiv de expirare a termenului de deținere în calitate de învinuită a acesteia, este una eronată, fiind contrară prevederilor art. 63 Cod procedură penală și practicii judiciare constante.

La acest segment, s-a reținut, că instanța de apel a ajuns la concluzia privind nulitatea ordonanței de punere sub învinuire, fără a ține cont de prevederile art. 251 alin. (4) Cod procedură penală.

La fel, instanța de apel a omis s-a se expună asupra faptului că prin încheierea Judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 07 iunie 2017 (f.d .188-192, vol. I), a fost soluționată și respinsă ca neîntemeiată cererea avocatului Spînu Ludmila în apărarea drepturilor inculpatei privind constatarea nulității ordonanței de recunoaștere în calitate de învinuită, încheierea fiind irevocabilă.

Totodată, și motivarea instanței de apel privind lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatei și în special lipsa laturii obiective, subiective, este defectuoasă, argumentele recurentului și la acest capitol fiind întemeiate, or, din conținutul deciziei rezultă, că instanța de apel, trecând prin revistă probele prin enumerarea și indicarea lor, nu le-a dat o apreciere cuvenită după cum prevede art. 101 Cod procedură penală, și-a bazat soluția pe versiunea apărării și unele probe, preluate selectiv din soluția adoptată de prima instanță.

7. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2022 au fost admise apelurile, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care Surdu Jana a fost achitată de săvârșirea

infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal pe motiv că, fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost respinsă acțiunea civilă și soluționată soarta corpurilor delictive.

7.1. Pentru a se pronunța în sensul declarat instanța de apel a constatat că:

Surdu Jana *se învinuiește* că, urmărind scopul dobândirii ilicite a banilor lui Talasimov Piotr, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, folosindu-se de încrederea acordată, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit de a dobândi banii acestuia, prin înșelăciune și abuz de încredere, l-a asigurat pe Talasimov Piotr că, în schimbul a 10000 euro va interveni în vederea clasării cauzei penale nr. 2013970400 aflată în gestiunea organului de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție și în care Talasimov Piotr avea calitatea de bănuț.

În acest sens, Surdu Jana, folosindu-se de încrederea acordată, în luna aprilie a anului 2015, data precisă nu a fost posibil de stabilit pe parcursul urmăririi penale, aflându-se pe str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, mun. Chișinău a primit de la Talasimov Piotr suma de 10 000 euro, care constituiau echivalentul a 198 814 lei, asigurându-l pe acesta că v-a interveni în vederea clasării cauzei penale nr. 2013970400 aflată în gestiunea organului de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție și în care Talasimov Piotr avea calitatea de bănuț deși cunoștea cu certitudine că nu are nici o influență asupra organului de urmărire penală a CNA și respectiv a însușit și folosit banii în scopuri personale, cauzând astfel părții vătămate daune în proporții deosebit de mari.

Astfel, fiindu-i adusă învinuirea, precum că, ca urmare a acțiunii infracționale, părții vătămate Talasimov Piotr i-a fost cauzată o daună materială considerabilă în mărime de 10 000 euro, care conform cursului oficial al BNM în luna aprilie 2015 constituie suma de 198 814 lei.

Aceste acțiuni ale inculpatei, au fost calificate de către organul de urmărire penală, în baza art. 190 alin. (5) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane exprimată prin prezentarea cu adevărată a unei fapte mincinoase care a produs daune în proporții deosebit de mari* (f.d. 43, vol. II).

Instanța de apel a reținut că probele administrate în susținerea învinuirii indică la stările de fapt relatate de către inculpată, și exclud prezența elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform componenței infracțiunii de escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

În speță, Surdu Jana a explicat că, pe la sfârșit de martie Talasimov Piotr a venit să o întrebe despre Cojocaru Stas. I-a povestit că acesta este procuror și lucrează în procuratura din Bender. Talasimov Piotr i-a spus că Cojocaru Stas a cerut de la el suma de 10000 euro și a întrebat-o ce să facă, la care i-a comunicat că este deja mare și poate să facă ce dorește.

Totodată, partea vătămată prin declarațiile sale nu a invocat niciodată că, inculpata a refuzat să-i întoarcă banii, dimpotrivă, la cerința lui, Surdu Jana i-a restituit 500 euro, transmiși ei ca mulțumire, înțelegându-se că până în decembrie 2016 să-i restituie banii în locul lui Cojocari Stas.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că Surdu Jana a primit de la Talasimov Piotr suma de 10000 euro, pentru a o transmite lui Cojocaru Stas, nu pentru a-i însuși pentru sine, iar în acțiunile inculpatei persistă doar inducerea în eroare, or banii oferiți au fost transmiși în scopul clasării unei cauze penale, adică pentru implicarea la unele acțiuni ilegale și nu la încheierea unui act juridic.

Referitor la solicitarea privind nulitatea ordonanței de punere sub învinuire din 21 martie 2017, instanța de apel a statuat că prin încheierea Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani, din 07 iunie 2017 (f.d. 188-192, vol. I), care a câpătat autoritatea lucrului judecat, a fost constată legalitatea actului contestat, în ordinea prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală.

De asemenea, reieșind din faptul că inculpata este achitată, instanța de apel a dispus respingerea acțiunii civile.

8. Recurs împotriva deciziei declară procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, care invocând prezența erorii judiciare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei cu menținerea sentinței, apelurile fiind greșit admise.

În motivarea cerințelor, recurentul arată că, rejudecând cauza, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, prin ce nu a soluționat fondul cauzei.

La fel, în opinia recurentului, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor susținute în ședința de judecată de acuzare, referitor la confirmarea vinovăției, prin ansamblul de probe administrat, dând întâietate declarațiilor inculpatei, care nu poartă răspundere pentru cele declarate și a apreciat selectiv cele declarate de partea vătămată, sub jurământ și avertizare de răspundere penală, în baza art. 312-313 Cod penal.

La caz, Surdu Jana, având o situație economică destul de neprielnică, a creat o falsă reprezentare a realității, ascunzând informații și împrejurări care aveau relevanță și anume că, nu are posibilitatea reală de a influența chestiunea clasării cauzei penale și cu banii obținuți de la Talasimov Piotr, a plecat peste hotare să-și rezolve problemele personale.

Această concluzie rezultă din declarațiile părții vătămate, ale martorului Talasimov Angela, procesele-verbale de examinare a obiectelor, sentința de condamnare a lui Talasimov Piotr în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, procesul-verbal de ridicare și ordinile de încasare.

Tot aici, partea vătămată și martorul au depus declarații cu privire la constatarea faptei prejudiciabile și identificarea făptuitorului și nu au fost stabilite împrejurări pentru a da apreciere critică celor declarate, odată ce nu a fost dovedită existența relațiilor ostile între inculpată, parte vătămată și martor.

Mai mult, instanța de apel statuând asupra lipsei încheierii unui act juridic, a omis faptul că pentru a încheia un act juridic este necesar doar acordul verbal a părților, pentru ca acestea să fie ținute de executarea obligațiilor asumate.

Totodată, inculpata a recurs la prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase or, partea vătămată considera că ea î-l cunoaște pe Cojocaru Stas, ultimul fiind persoană influentă, care ar fi putut clasa cauza penală ce-l viza pe Talasimov Piotr.

Tot în acest context, recurentul a remarcat că, inculpata i-a propus părții vătămate clasarea cauzei penale prin intermediul procurorului, însă la materialele cauzei penale lipsesc acte ce ar confirma că Cojocaru Stas a avut tangență în cauza penală pornită în privința lui Talasimov Piotr.

Astfel, atitudinea inculpatei cât și acțiunile întreprinse de ea ulterior obținerii banilor, inclusiv și lipsa posibilității efective a acesteia de a putea influența asupra clasării cauzei penale, denotă prezența scopului de cupiditate. Or, inculpata a urmărit să creeze o impresie falsă despre intențiile sale, acționând cu rea-credință și neonorându-și angajamentul asumat față de partea vătămată.

În continuare, rejudecând cauza, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală și nu a înlăturat erorile judiciare statuate prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2020.

9. Examinând admisibilitatea recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente:

Cu titlu preliminar, completul de judecată menționează că din interpretarea art. XI alin. (3) Legea nr. 246 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 rezultă că *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului*, procedura de judecare urmând a fi efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În speță, acuzarea a depus recurs până la 01 septembrie 2023, astfel că recursul se judecă în temeiurile în vigoare la data depunerii recursului și ținând cont de faptul că procurorului i-a fost comunicată decizia integrală la 13 iulie 2022 (f.d. 41, vol. IV), recursul se consideră ca depus în termenul legal.

Potrivit textului recursului, titularul face trimitere la existența erorii judiciare prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările ulterioare până la 01 septembrie 2023*) – hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Verificând legalitatea hotărârii atacate prin prisma celor invocate de recurent, completul de judecată atestă că acestea nu și-au găsit confirmare și notează că temeiul la care se referă autorul recursului nu este aplicabil speței, iar instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1) și art. 417 alin. (8)

Cod de procedură penală potrivit căroră instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, iar decizia trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției dat.

În sensul celor concluzionate, completul de judecată notează că temeiul de casare, invocat în speță, este valabil în situația în care instanța de apel, în a cărei obligație este de a se pronunța asupra tuturor motivelor invocate în apel, ele constituind fondul apelului și acestea trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, fiind confruntate cu întreg materialul probator al cauzei. Această eroare judiciară ar putea fi invocată într-o cerere de recurs de către persoana ce și-a exercitat dreptul la atac a hotărârii, utilizând calea de atac apelul.

Așadar, pentru a exista eroarea judiciară – *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel* – este necesar ca aceasta să nu-și fi îndeplinit obligația de a rezolva fondul apelului, prin neexpunere asupra tuturor motivelor arătate de apelant în cerere.

La caz, apelant a fost apărarea, astfel că, eventual doar această parte, ar fi în drept să invoce existența erorii judiciare nominalizate supra, în situația în care ar critica soluția adoptată.

Mai mult, indicând la prezența acestei erori judiciare, acuzarea nu a motivat care sunt considerentele ce permit afirmația că instanța de apel nu a rezolvat fondul apelurilor și asupra căror argumente ale apelanților nu s-a expus instanța de apel.

În aceste condiții, completul de judecată nu este în drept de a completa din oficiu motivele pe care s-ar întemeia o cerere de recurs, or potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, iar în conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art. 427 invocate în recurs.

În continuare, completul de judecată menționează că instanța de apel s-a expus în mod argumentat asupra temeiurilor ce au stat la baza casării integrale a sentinței și a pronunțării unei noi hotărâri (*a se vedea p. 7.1 a prezentei hotărâri*), soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune (*hotărârea CtEDO García Ruiz versus Spania*), or noțiunea de proces echitabil cere ca instanța care și-a motivat succint decizia, fie prin preluarea motivelor instanței inferioare, fie altfel, să examineze în mod real întrebările esențiale care i-au fost adresate (*hotărârea CtEDO Boldea versus România*).

La caz, instanța de apel corect a achitat pe Surdu Jana, or așa cum rezultă din declarațiile părții vătămate, depuse pe întreg procesul penal, inculpata a primit banii de la el în scopul implicării acesteia la acțiuni ilegale (clasarea unei cauze penale) și nu încheierea unui act juridic.

Afirmația recurentului că „pentru a încheia un act juridic este necesar doar acordul verbal a părților, pentru ca acestea să fie ținute de executarea obligațiilor asumate” este lipsit de suport legal, or așa cum prevede art. 321 alin. (1) Cod civil, *actele juridice dintre persoanele fizice, dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, trebuie să fie încheiate în scris.*

Așadar, opozabil poziției susținute de recurent, se relevă că, potrivit art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul a îndeplinit obligația legală de a supune verificării legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, drept urmare decizia instanței de apel cuprinde raționamente, care au dus la admiterea apelului acuzării, precum și motivele adoptării unei atare soluții.

Suplimentar, se apreciază că recursul declarat este mai degrabă un „*apel deghezat*”, decât un „*efort conștiincios de a corecta o eroare judiciară*”, care se bazează în mod esențial pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există „*circumstanțe cu caracter substanțial și convingător*”, care să justifice ingerința în hotărârea executorie a instanței de apel (hotărârea CtDEO *Beșliu versus R. Moldova*).

În aceste circumstanțe, completul de judecată constată că, în speță, au fost examinate problemele esențiale care au fost puse în fața instanței, aceasta argumentând amplu motivele care i-au format convingerea în susținerea soluției adoptate, atât în raport cu argumentele din apelul părții apărării cât și a poziției primei instanțe expuse în sentință, ceea ce deduce concluzia că argumentele invocate de recurent prin prisma temeiului pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările ulterioare până la 01 septembrie 2023*), poartă un caracter declarativ.

Totodată, completul de judecată reține că, simpla posibilitate de a exista două puncte de vedere asupra unei chestiuni nu este un temei pentru reexaminarea cauzei. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar când devine necesară ca urmare a unor circumstanțe ce au un caracter substanțial și obligatoriu, ceea ce la caz nu s-a dovedit (hotărârea CtEDO *Ryabykh versus Federația Rusia*).

În concluzie, hotărârea corespunde rigorilor legii, or în spiritul art. 6 CoEDO, motivarea unei hotărâri judecătorești are în mod deosebit scopul de a demonstra părții că a fost ascultată și astfel să contribuie la o mai bună acceptare a deciziei (*hotărârea Taxquet versus Belgia*), iar obligația instanțelor naționale de a-și motiva deciziile, nu poate fi înțeleasă ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, or numai întrebările cele mai importante pentru rezultatul procesului necesită un răspuns special în hotărâre (*hotărârea Van de Hurk versus Olanda*).

În urma celor expuse, completul de judecată constată că în prezenta cauză nu se întrevăde eroarea prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (*în redacția Legii cu modificările ulterioare până la 01 septembrie 2023*) și ca urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2022, în cauza penală privind-o **Surdu Jana XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie